

Drabbande och fångslande: von Hausswolff på Moderna Museet

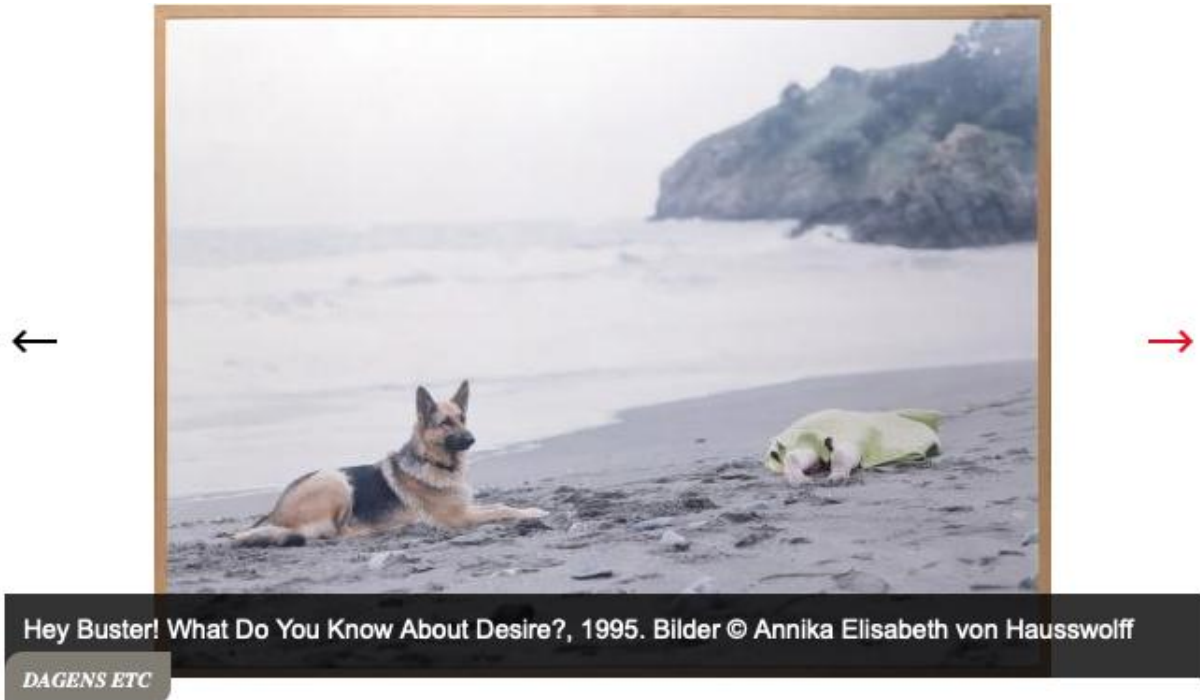
Utsatta kvinnor och kusliga glidningar i fotokonstnären Annika Elisabeth von Hausswolffs fotografiska universum. Det är en drabbande och fångslande upplevelse när Moderna Museet samlar bilder från hela hennes konstnärskap.

RECENSION.

2021-10-25 09:38

Åh mamma, vad har du gjort? frågar titeln till fotokonstnären Annika Elisabeth von Hausswolffs allra senaste verk, en serie bilder av kvinnor som fångslas, som fått konstnärlig form överförda till plexiglas och bemålade med oljefärg. Klassiska kriminalfotografier, men med kvinnor i skurkrollen, med ett moderskap hukande i bakgrunden. Den fångslades moderskap, eller en mamma som fått se sin dotter falla ner på fel sida samhället.

Annika Elisabeth von Hausswolff är en av den svenska samtidskonstens största. Tongivande i den våg av en ny sorts fotokonst som växte fram under 1990-talet. Det är svindlande att nu få kliva in i hela hennes bildvärld i Moderna Museet stora retrospektiva utställning.

I hennes konst löper kvinnors utsatthet som ett stort blödande sår genom bilderna, från alla fyra decennier som hon varit verksam. Som i de nu klassiska bilderna i serien "Tillbaka till naturen" som hon skapade redan på 1990-talet. Kvinnokroppar med halvt avslitna kläder utslängda i naturen, iscensättningar av ett efteråt, efter ett övergrepp, ett våldsdåd, ett mord.

Men i hennes verk finns också den sortens kuslighet som Freud döpte till Das unheimliche. Glidningen från det välbekanta över till något okänt och mörkt, extra otäckt eftersom det ligger så nära det hemtama.

Något har just hänt i Annika Elisabeth von Hausswolff bilder, det är svårt att veta exakt vad. Oavsett om det är döda kroppar på en tennisbana, döpta till John och Jane Doe som polisen i USA gör när ett mordoffer är okänt. Eller om det är en tantigt pösig och skär soffa som fått sin trivsel tilltufsad så kuddarna ligger huller om buller.

Något otäckt har förmodligen skett. Ibland finns där en hund som tyst, vakande vittne. I "Hey Buster! What Do You Know About Desire?" över en död kropp på en strand.

Till utställningen, döpt till "Alternativ sekretess" har konstnären återskapat några av sina mest ikoniska verk, som "En studie i politik" från 1993 där hon använde sig av rättsläkares fotografier av detaljer på misshandlade kvinnors kroppar men såg sig tvungen att förstöra dem eftersom de spreds i fel sammanhang. Nu finns de igen som bilder på väggen i museets stora salar och blir en brutal påminnelse om den verklighet som lurar därunder bildernas yta.

Verken samspelar med finurliga titlar som vecklar ut den underliggande innebörden. Som de otäcka men samtidigt vackra bilderna av utdragna tänder med guldlagningar, döpta till "An oral study of economic structures". Jag läser mig till att hon köpt dem på nätauktioner – det handlas visst med människors plomber.

Eller när hon använder sig själv som modell i bilden där hon försöker hantera en stor bubbla av tuggummi, med titeln "Försök att hålla ordning på tid och rum". Politik och psykets underströmmar, den hårda yttre verkligheten och den oformliga inre. Det är oupphörligt fascinerande och drabbande att vistas i Annika Elisabeth von Hausswolffs värld.

JENNY ASCHENBRENNER

Publicerad 2021-10-25, ETC

<https://www.etc.se/kultur-noje/drabbande-och-fangslande-von-hausswolff-pa-moderna-museet>